

”KYLÄTIET”

Lähestymistapa

Kilpailuehdotus pyrkii korostamaan Lapinjärven kirkonkylän ominaispiirteitä hienovaraisella ympäristöä kunnioittavalla täydennysrakentamisella. Ideologisenä lähtökohtana on täsmällinen eheyttävä täydennysrakentaminen suuruusuntaisen visionäärisyyden sijaan. Rakennuspaikan ominaispiirteet sanelevat rakentamisen määrän ja mittakaavan. Kirkonkylän arvokkaaseen kulttuuriympäristöön on mukauduttu matalilla 1-2 kerroksisilla rakennustyypeillä, jotka kunnioittavat ympäristön olemassa olevaa mittakaavaa ja noudattavat alueen katulinjoja. Uudet asuntotyypit, omakotitalot, rivitalot ja townhousen idyllisine piha-alueineen, pyrkivät vastaamaan paikkakunnalle hakeutuvien asumisodotuksiin. Uudet kevyen liikenteen reitit ja puistot liittävätkin uudet alueet kylän viherverkostoon.

Tallbackan alueen avonaisen maisematilan säilyttäminen on keskeinen arvo suunnitelmassa. Uudisrakentaminen sovitetaan metsää reunustavan uuden kylätien varrelle, joka yhdistyy luontevasti nykyiseen Niittytiehen ja Rantatiehen. Rannan ja kirkonkylän välinen maisemallisesti arvokas vanha peltoalue reunustaa jatkossakin järveä ja keskeiset näkymälinjat kylältä järvelle säilytetään. Tallbackan ranta-alueella kehitetään virkistysalueena ja järven rannalle ehdotetaan uutta julkista rantasaunaa ja kahvilaa. Rannan virkistysalue yhdistetään uusilla puistoyhteyksillä paremmin osaksi kirkonkylän kävelyreitiverkostoa vesitornin alueen ja Lukkarinpuiston kautta. Puistoreitin varrelle rinteeseen harjanteelle ehdotetaan uutta taidekeskusta ja sen läheisyyteen kyläläisten yhteisöllisyyttä tukevaa yhteistä etätyörakennusta.

Ideasuunnitelma keskittyy maankäytön kokonaisajatuksen sekä rakentamisen määrään ja tapaan. Julkisia ulkotiloja sekä tarkempia kortteli- ja katusuunnitelmia ehdotetaan jatkotekittäväksi kilpailun jälkeen. Kuntalaisten osallistaminen, heidän toiveensa sekä heiltä saatu palaute nähdään tärkeänä voimavarana suunnitelmien tarkennusvaiheissa.

Arkkitehtuuri

Ehdotuksen arkkitehtuuri ammentaa inspiraationsa kylän idyllisestä rakennuskannasta. Uudisrakentamisessa suositaan puurakentamista kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen. Puu sitoo kasvaessaan ilmakehän hiilidioksidia ja rakentamisessa käytettynä hiili pysyy varastoituna pitkään. Ilmastoystävällisyyden lisäksi puurakentamisella voimistetaan Lapinjärven kirkonkylän puutalovaltaista identiteettiä, ja perinteen yhdistäminen nykyrakentamiseen nähdään voimavarana. Pientalorakentamisessa ehdotetaan suosittavaksi hirttä ja luonnonmateriaaleja suosivaa rankarakentamista. Julkisissa uudisrakennuksissa runkomateriaalina ehdotetaan käytettävän CLT-elementtejä, joka on suuremman mittaluokan rakentamiseen suotuisa ratkaisu ja jolla on nopea pystytysaika.

1. metsää reunustava kylätie (4090bm²)
2. kapellbyn kortteli (2560bm²)
3. yhteisöllisen asumisen pihapiiri (900bm²)
4. koulukeskus (4000bm²)
5. lapinjärven taidekeskus (1000bm²)
6. etätyö sähköautonavetta (1150bm²)
7. rantasauna + kahvila (230bm²)
8. tallbon omakotitalo (150bm²)
9. mäntylä II uudet rivitalot (360bm²)

asumista: 7840bm²

muuta rakentamista: 6600bm²

yhteensä: 14440brm²

asuntoja: 75kpl

asukasmääräarvio: 225 henkilöä

1. Tallbackan sopivan tiivis kylätie

Tallbackan alueen metsän reunalla mutkittellee uusi kylätie, jonka ilme on yhtenäinen ja eheä. Matalat puutalot asettuvat alavaan maastoon kunnioittaen arvokasta järvi- ja peltomaisemaa ja toisaalta mäellä olevien pihapiirien yksityisyyttä. Tiivis pientalorakentaminen säästää Lapinjärven rannan avoimen luonteen tarjoten asukkaalleen vehreitä hallittavan kokoisia pihvoja. Asuintalojen pysäköinti sijoittuu rakennusten väleihin ja autokatoksilla on mahdollista luoda kyläkuvaan vaihtelevuutta. Peltoon rajautuva kevyen liikenteen reitti kytkee uuden asuinalueen osaksi Lapinjärven kävelyverkostoa, ja lapset pääsevät reittiä pitkin kulkemaan turvallisesti uuteen kouluun.

2. Kapellbyn kortteli

Kapellbyn koulun paikalla on uusi kaksikerroksisista rakennuksista koostuva townhouse kortteli. Tiiviimpi rakentaminen kunnioittaa Lapinjärventien roolia pääkatuna ja toisaalta kätkee sisälleen viihtyisän yhteisen pihapiirin. Lapinjärventietä reunustavien rakennusten kivijalkaan on sijoitettu pieniä liike- ja etätyötiloja. Paloaseman viereinen urheilukenttä siirretään uuden koulukeskuksen läheisyyteen ja sen paikalle sijoittuu uusi vehreä leikkipuisto sekä lähitalojen asukkaiden käyttöön suunnattu pienviljelyalue.

3. Yhteisöllisen asumisen pihapiiri

Männistöntien uusi rivitalokortteli tarjoaa yhteisöllistä asumista eri elämänvaiheisiin ja kortteli suunnitellaan tukemaan eri ikäryhmien ja elämäntilanteessa olevien rinnakkaiseloa. Nuoremmat voivat auttaa iäkkäämpiä, seniorit vastavuoroisesti vahtivat lapsia vanhempien asioidessa kylällä. Korttelin suojassa oleva piha ja monipuoliset yhteistilat kannustavat kohtaamiin. Korttelin etelälaidalla on korttelitalo, jossa on saunatilat, kerhotila, kuntoilulaitteita ja pieni verstaas. Rakennuksen yhteydessä on autotalli 11 henkilöautolle.

4. Koulukeskus

Uusi molempien kieliryhmien koulu ehdotetaan sovitettavaksi nykyisen Kirkonkylän koulun yhteyteen vaalien arvokasta koulumiljöötä. Näin uuden rakentamisen määrää voidaan vähentää hyödyntämällä olemassa olevaa rakennuskantaa osana oppimisympäristöä. Liikuntasali säilyy jatkossakin oppilaiden käytössä ja nykyisen koulurakennuksen mahdollisuuksia esikoulun, täydentävän varhaiskasvatuksen, iltapäivähoidon ja nuorisotoiminnan monitoimikeskuksena ehdotetaan jatkotutkittavaksi. Uuden koulun piha-alueelle urheilukenttineen varataan riittävästi tilaa koulukeskuksen itäpuolelta ja tarvittaessa koulupihaa voidaan kasvattaa lohkaisemalla kapea kaistale nykyisestä peltoalueesta vähäisellä maisemallisella vaikutuksella.

5. Lapinjärven taidehalli

Huonokuntoisen asuinrakennuksen tontille ehdotetaan pientä puurakenteista taidekeskusta uudeksi Lapinjärven matkailun vetovoimatekijäksi. Rakennus sijoittuu keskeiselle paikalle ylämaastoon tarjoten rajatun näkymän järvelle ja Tallbackan uudelle alueelle. Taidekeskus on hyvin saavutettavissa uusien puistoyhteyksiä pitkin tai autolla. Keskuksen toiminnan avuksi työllistetään paikallisia nuoria ja yhteistyötä Lapinjärven siviilipalveluskeskuksen kanssa ehdotetaan tutkittavaksi.

6. Etätyö sähköautonavetta

Tallbackan alueen uusi maatalousarkkitehtuurista ilmeensä ammentava monitoimirakennus tarjoaa Lapinjärven asukkaille uuden yhteisöllisen etätyöpisteen tarpeettoman työmatkailun vähentämiseksi. Toisen kerroksen monipuoliset työtilat tarjoavat yksilötyöskentelyn lisäksi puitteet ryhmätyöhön ja videopalaverien pitämiseen. Tiloissa on mahdollista järjestää pienempiä yleisötapahtumia. Yhteiset taukotilat edesauttavat verkostoitumista ja uusien asukkaiden sopeutumista paikkakunnalle. Alemmassa kerroksessa on latauspisteet 24 sähköautolle, mutta sähköautonavetan tavoittaa myös uusien puistoreittien kautta kävellen.